

nějším sporu nebylo tu podnětu k tomu, aby byl výkladem tohoto odstavce ve smyslu § 914 obč. zák. a čl. 278 obch. zák. zkoumán úmysl smluvců, zda o pokud měla jeho manželka povinnost jako vdova po koncesionáři umožniti žalobci dosažení koncese tím, že by se vzdala vdovského práva k provozu lékárny po smrti dovolatelově.

Řešení této otázky se vymyká z oboru tohoto sporu a nutno to ponechati žalobcově vůli v možném dalším sporu proti Vlastě F. jako provozovatelce lékárny vdovským právem.

Pokud dovolatel v tomto směru vytýkal nemožnost plnění, bylo jeho dovolání oprávněno a bylo mu v rozsahu, jak uvedeno ve výroku, vyhověno.

Čís. 17244.

Smluvní pojištění (zák. č. 501/1917 ř. z.).

Jestliže nebylo usnesení o udělení příklepu prohlášeno ihned při dražebním roku, nýbrž bylo nejvyššímu podateli doručeno dodatečně, jest pokládati den tohoto doručení za dobu uděleného příklepu. a teprve od tohoto dne jest počítati měsíční lhůtu k výpovědi pojistného poměru (§ 65, odst. 2, § 66, odst. 2, zák. o poj. smlouvě č. 501/1917 ř. z.).

(Rozh. ze dne 28. února 1939, Rv I 2507/37.)

Žalující pojišťovna »M.« se na žalované Lidmile P., jež vydražila v exekuční dražbě konané dne 17. ledna 1937 nemovitost pojištěnou předchůdci u žalobkyně proti požáru, domáhá jednak určení, že pojistná smlouva nadále trvá, poněvadž nebyla žalovanou podle § 65, odst. 2, zák. o poj. smlouvě vypověděna, jednak odsouzení žalované k zaplacení 61 Kč s. přísl., tvrdíc, že výpověď z pojistné smlouvy, kterou žalovaná dala dne 8. března 1937, jest jednak opožděna, ježto žalovaná věděla již dne 13. ledna 1937 o pojištění oné nemovitosti, jednak předčasná, poněvadž žalovaná nebyla tehdy ještě v držbě pojištěné nemovitosti. Usnesení o příklepu nebylo prohlášeno při dražebním roku, ježto šlo o nemovitost, na níž vázl zákaz zcizení ve prospěch státního pozemkového úřadu, nýbrž exekuční soud sepsal usnesení o příklepu teprve dne 1. února 1937, když došlo schválení ministerstva zemědělství, že souhlasí s osobou vydražitelky, a doručil je žalované dne 17. února 1937. V pozemkové knize byl příklep poznamenán dne 5. února 1937. Žalovaná vznesla mezitímní určovací návrh, že pojistná smlouva, založená návrhem ze dne 8. října 1927, netrvá mezi spornými stranami po právu, byvši správně a včas vypověděna. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z t ě c h t o d ů v o d ů: Nesprávné právní posouzení věci vidí žalovaná v tom, že se prvý soud přiklonil k názoru žalující pojišťovny, že jest výpovědní lhůtu v souzeném případě počítati ode dne, kdy žalované byl udělen příklep pojištěné nemovitosti. Jde tudíž po právní stránce jen o to, od kterého dne jest čítati výpovědní lhůtu podle § 65, odst. 2, zák. o pojistné smlouvě, zda ode dne, kdy byl

žalované udělen příklep nemovitosti v exekuční věci E 698/34, jak tvrdí žalující pojišťovna, či teprve ode dne 23. března 1937, kdy se žalovaná do domu nastěhovala, jak tvrdí odvolání. Odvolací soud schvaluje názor soudu první stolice, že lhůtu jest čítati ode dne udělení příklepu po případě ode dne jeho zápisu v pozemkové knize, neboť tímto dnem byly splněny veškeré podmínky pro nabytí vlastnického práva. V souzené věci není sporu o tom, že příklep udělen byl usnesením ze dne 1. února 1937 a že dne 5. února 1937 byl v pozemkové knize poznamenán. Lhůta k výpovědi začla proto plynouti od 5. února 1937 a končila se dnem 5. března 1937. V té lhůtě však výpověď dána nebyla, nýbrž stalo se tak teprve dne 8. března 1937. Nelze přisvědčiti názoru žalované, že onu lhůtu jest čítati ode dne, kdy jí bylo doručeno usnesení o udělení příklepu. Příklep působí podle zásady veřejnosti, ovládající pozemkovou knihu, proti každému již jeho poznamenáním v pozemkové knize, a proto jen tento den může býti rozhodující pro posouzení otázky, od kdy jest čítati výpovědní lhůtu podle § 65, odst. 2, zák. o poj. smlouvě. To, že žalovaná vyzvala exekuty teprve dne 23. března 1937, aby se z domu vystěhovali, a že se teprve tímto dnem ujala faktické držby vydražené nemovitosti, na věci nemůže nic měniti, když žalovaná nabyla vlastnictví k vydražené nemovitosti již uděleným příklepem a když proto nebylo již potřebí zvláštního ujetí se držby. Právem tudíž první soud žalobě vyhověl, zjistil-li, že výpověď byla dána dne 8. března 1937.

Nejvyšší soud změnil rozsudky nižších soudů ve výroku o mezitímním určovacím návrhu tak, že uznal podle návrhu vzneseného žalovanou.

D ů v o d y:

Ve sporu šlo v podstatě jen o to, zda byla výpověď pojistného poměru dána včas. Určující měsíční lhůtu k výpovědi pojistného poměru podle § 65, odst. 2, zák. o pojistné smlouvě č. 501/1917 ř. z., vycházely nižší soudy správně od doby uděleného příklepu (§ 66, odst. 2, téhož zák.), posoudily však věc mylně po právní stránce co do otázky, kdy byl v souzené věci příklep udělen.

Vnucená dražba pojištěného domu byla sice provedena při dražebním roku dne 7. ledna 1937, avšak vydražený dům nemohl býti ihned příklepnut žalované jako vydražitelce, nýbrž příklep byl jí udělen až usnesením, které exekuční soud vydal písemně dne 1. února 1937. Má tu tedy význam obdobně předpis § 185, odst. 2, ex. ř. (srov. též § 11 zák. č. 93/1931 Sb. z. a n.). Platí proto o písemně uděleném příklepu (§ 183, odst. 2, § 185, odst. 3, ex. ř.) všeobecná pravidla platná pro usnesení, vydaná mimo ústní projednávání. Z příslušných zákoných předpisů (§§ 62, 64, odst. 1 a 3, ex. ř., § 425 c. ř. s. § 78 ex. ř.) vyplývá, že právní účinek usnesení o příklepu nastal teprve doručením jeho písemného vyhotovení.

Usnesení o udělení příklepu bylo doručeno žalované jako nabyvatelce pojištěného domu až dne 17. února 1937 a tento den jest mítí za dobu uděleného příklepu, takže žalovaná dodržela měsíční lhůtu, dávši výpověď — (jak jest nesporné) — nejpozději do dne 10. března 1937.

Nebylo tedy správné, jestliže první soud počítal tuto lhůtu již ode dne 1. února 1937, t. j. ode dne data usnesení o příklepu, máje za to, že byl již toho dne příklep udělen. Není však správný ani názor odvolacího soudu, který pokládal na rozhodující den 5. února 1937, kdy byl příklep poznamenán v pozemkové knize, neboť řečená poznámka slouží jen zvláštnímu účelu vytčenému v knihovním řádě (srov. § 183, odst. 3, ex. ř., čl. XXVI úst. zák. k ex. ř. a § 72 knih. zák.).

Výpověď pojistného poměru nebyla tedy opožděná.

Z předchozích úvah vyplývá dále, že výpověď nebyla ani předčasná, a to již z té příčiny, že v souzené věci nezáleží na tom, zda se žalobkyně uvázala v »držbu« vydraženého domu až dne 23. března 1937.

Čís. 17245.

Mezinárodní úmluva o přepravě zboží.

To, že příjemce zboží nebyl přibrán k přezkoumání správnosti údajů nákladního listu podle čl. 7 § 2 M. Ú. Z., nemá významu, nemělo-li pro příjemce žádné újmy, ježto dráha dokázala, že zásilka byla v nákladním listě deklarována nesprávně.

Nárok dráhy na zaplacení doplatku a přírážky k dovoznému pro nesprávné údaje v nákladním listě (vadné deklarování) jest nárokem smluvním, který se promlčuje vyjma případ čl. 45 § 1, odst. 2, písm. b), M. Ú. Z. v roční lhůtě.

Přijal-li příjemce nákladní list, jest pouze on vůči dráze povinen zaplatiti přírážku k dovoznému pro nesprávnou deklaraci zboží (čl. 7, § 6, odst. 2, čl. 18, § 3 M. Ú. Z.).

(Rozh. ze dne 28. února 1939, Rv I 2747/38.)

Srov. rozh. č. 4867, 6119, 8776 Šb. n. s.

Odesílatelka firma A. G. D. a spol. odeslala podle mezinárodních nákladních listů ze stanice R. (ve Švýcarsku) na adresu žalované dopravní společnosti do stanice určení P. různé zásilky zboží. Ve vagonch přepravované zboží bylo v nákladních listech deklarováno jako surové, suché ovčí kůže. Dovožné bylo podle této deklarace počítáno podle tarifu č. 16 A resp. č. 25, co do zásilek po 15. březnu 1937, žel. tarifu čs.-švýc. svazu, dílu II., platného od 1. ledna 1935 a takto vypočtené dovožné zaplatila žalovaná jako příjemkyně uvedených zásilek. Ježto šetřením u celního úřadu v P.-S. bylo zjištěno, že všechny zásilky byly procleny jako vydělané kůže, a to podle celních položek č. 332 c) a 334 b), tvrdí žalující stát (železniční správa), že důsledkem nesprávné deklarace, která měla za účel dosažení nižšího dovožného, bylo ve skutečnosti také vybráno nižší dovožné a že důsledkem nesprávné deklarace jest žalovaná podle čl. 18 § 3 M. Ú. Z. jako příjemkyně zásilky povinna zaplatiti rozdíl dovožného a podle čl. 7, § 5 b) M. Ú. Z. přírážku k dovoznému pro nesprávnou deklaraci, a to ve výši